

Vijf bouwstenen in beeld

Gespreksplaten voor Toekomstbestendige
gebiedsontwikkeling voor alle generaties

Aan de slag met de gespreksplaten

Deze bijlage, horend bij de publicatie 'Toekomstbestendige gebiedsontwikkeling voor alle generaties', bevat vijf gespreksplaten die helpen om over vergrijzing en samenredzaamheid in grootschalige woningbouwlocaties in gesprek te gaan.

Format voor een workshop

De gespreksplaten kun je zien als aanzet om met elkaar in gesprek te gaan over de vijf bouwstenen:

1. Woonvariaties
2. Nabije voorzieningen
3. Ontmoeten in de openbare ruimte
4. Samenwerking sociaal-fysiek
5. Co-creatie met bewoners

De vragen en onderwerpen in de tekstwolkjes komen uit interviews, een rondetafelgesprek met ontwikkelaars en een werksessie met gemeenten. Gebruik het format op de volgende pagina om zelf een workshop te organiseren waarin je deelnemers kansen, knelpunten en mogelijke oplossingsrichtingen laat opschrijven. Benoem ook welke partijen(en) aan zet is/zijn om stappen te nemen.

	Kansen	Wie aan zet	Knelpunten	Wie aan zet
1. Woonvariaties				
2. Nabije voorzieningen				
3. Ontmoeten in de openbare ruimte				
4. Samenwerking sociaal-fysiek				
5. Co-creatie met bewoners				

Vragen per bouwsteen

Ter inspiratie staan hieronder de vragen, kansen en knelpunten die naar voren kwamen bij de werksessie met gemeenten. Deze lijst is niet uitputtend. Uiteraard kun je zelf vragen verzinnen of er komen er andere punten uit de workshop die je organiseert.

1. Woonvariaties

- Bouwen we wel de juiste woningen? Is de doelgroep senioren voldoende in beeld?
- Focussen we op aantallen of op kwaliteit? Wat is jouw focus?
- We moeten bouwen voor de toekomstige ouderen! Betrek dus de 60- en 70-jarigen bij de gebiedsontwikkeling.
- Wat is het verhaal van deze gebiedsontwikkeling?
- De oudere ouderen (80+) verhuizen niet naar een nieuwbouwwijk.
- Bouwen we naast woningen ook communities?
- Is de woonmix toekomstbestendig?

2. Nabije voorzieningen

- De locaties voor voorzieningen worden makkelijk weggedrukt.
- De plint is te duur voor de buurtkamer.
- Denk aan de triple A's: Arts, Aldi Apotheek, Activiteit, Autobus.
- Toegankelijkheid blijft een blinde vlek.
- Draagt de gebiedsontwikkeling bij aan een zorgzame leefomgeving?
- Zie voorzieningen ook als ontmoetingsplekken!
- Wat maakt de businesscase kansrijk?
- Denk jij ook aan placemaking voor de korte termijn?
- Verbinden we bestaande met nieuwe wijken?

3. Ontmoeten in de openbare ruimte

- Wat zijn de verbindende routes, ofwel 'levensaders', in en tussen de wijk?
- Waar zijn de kleine pleintjes en bankjes om te rusten en ontmoeten in het ontwerp?
- Hoe age-friendly is het stedenbouwkundige plan?
- Wie denkt en doet mee met inrichting en beheer?
- Hoe zit het met het groen en klimaatadaptie?
- Nodigt de buitenruimte ook echt uit voor ontmoeten?
- Voel je je hier sociaal veilig?
- Creëren we ruimte voor het lopen en menselijke maat?

4. Samenwerking sociaal-fysiek

- Kijk jij al met een sociale bril naar gebiedsontwikkeling?
- Wie is onze linking-pin tussen het sociale en fysieke domein?
- Spreken wij dezelfde taal?
- Zoeken wij al nieuwe kansen om domeinoverstijgend te werken [Woonzorg challenge, prijsvraag].
- Hoe ziet jouw samenwerking met wonen-, welzijn- en zorgpartijen eruit?

5. Co-creatie met bewoners

- We zijn nog niet toe aan co-creatie?
- Hoe gaan we met de toekomstige bewoners en omwonenden een sociaal gebiedsplan maken?
- Hoe werken we naar een cultuur van 'ik en samen'?
- Dragen de nieuwe wooninitiatieven bij aan samenredzame buurten?
- Vergeten we de empty-nester niet?
- We moeten inwoners – jong en oud – nu al laten meedenken.
- Wat als we ruimte geven aan ontwerpen met en voor de buurt.
- Faciliteren we wel genoeg de community-vorming?

Vijf bouwstenen in beeld

1. Woonvariaties

Wat is het verhaal van deze gebiedsontwikkeling?

Focussen we ons op aantallen of op kwaliteit?

Wat is jouw focus?

De oudere ouderen (80+) verhuizen niet naar een nieuwbouwwijk.

Bouwen we naast woningen ook communities?

We moeten bouwen voor de toekomstige ouderen!

Betrek dus de 60- en 70-jarigen bij de gebiedsontwikkeling.

Is de woonmix toekomstbestendig?

Is de doelgroep senioren voldoende in beeld?

Bouwen we wel de juiste woningen?

Vijf bouwstenen in beeld

2. Nabije voorzieningen

De locaties voor voorzieningen worden makkelijk weggedrukt.

Verbinden we bestaande met nieuwe wijken?

Draagt de gebiedsontwikkeling bij aan een zorgzame leefomgeving?

Toegankelijkheid blijft een blinde vlek.

Wat maakt de businesscase kansrijk?

Zie voorzieningen ook als ontmoetingsplekken!

De plint is te duur voor de buurtkamer.

Denk jij ook aan placemaking voor de korte termijn?

Denk aan de triple A's: Arts, Aldi Apotheek, Activiteit, Autobus.

Vijf bouwstenen in beeld

Wat zijn de verbindende routes, ofwel 'levensaders', in en tussen de wijk?

Hoe zit het met het groen en klimaatadaptie?

Nodigt de buitenruimte ook echt uit voor ontmoeten?

Waar zijn de kleine pleintjes en bankjes om te rusten en ontmoeten in het ontwerp?

Creëren we ruimte voor het lopen en menselijke maat?

Voel je je hier sociaal veilig?

Wie denkt en doet mee met inrichting en beheer?

Hoe age-friendly is het stedenbouwkundige plan?

3. Ontmoeten in de openbare ruimte

Vijf bouwstenen in beeld

Hoe kijk je naar de inzet van een woonzorgchallenge?

Zoeken wij al nieuwe kansen om domeinoverstijgend te werken?

4. Samenwerking sociaal-fysiek

Kijk jij al met een sociale bril naar gebiedsontwikkeling?

Hoe ziet jouw samenwerking met wonen-, welzijn- en zorgpartijen eruit?

Spreekt u dezelfde taal?

Wie is onze linking-pin tussen het sociale en fysieke domein?

Zullen we op werkbezoek?

Vijf bouwstenen in beeld

Faciliteren we wel genoeg de community-vorming?

We moeten inwoners – jong en oud – nu al laten meedenken.

Wat als we ruimte geven aan ontwerpen met en voor de buurt?

5. Co-creatie met bewoners

Vergeten we de empty-nester niet?

Dragen de nieuwe wooninitiatieven bij aan samenredzame buurten?

We zijn nog niet toe aan co-creatie?

Hoe werken we naar een cultuur van 'ik en samen'?

Hoe gaan we met de toekomstige bewoners en omwonenden een sociaal gebiedsplan maken?

Colofon

Platform31

Den Haag, maart 2026

Auteurs: Annette Duivenvoorden, Myrthe Sietsma

Redactie: Jannemieke van Dieren, Paulien Derwoort

Beeld: Rufus de Vries

Ontwerp: Janneke ten Kate

Opmaak: Martin Raven

Platform31

Bestuurders, beleidsmakers, professionals, inwoners en ondernemers zoeken oplossingen voor complexe vraagstukken in stad en regio. Hoe komen we tot een inclusieve en duurzame samenleving? Met voldoende woningen in een passende omgeving. Waar een innovatieve overheid en economie bijdragen aan brede welvaart. Om tot toekomstbestendige oplossingen te komen, brengen we partijen bij elkaar en onderzoeken we maatschappelijke opgaven in samenhang. We signaleren trends en verbinden beleid, praktijk en wetenschap. Zo komen we samen tot een aanpak waar bestuurders en uitvoerders direct mee aan de slag kunnen. De oplossingen houden we niet voor onszelf: iedereen profiteert mee van de resultaten.

Postbus 30833, 2500 GV Den Haag www.platform31.nl

Hoewel grote zorgvuldigheid is betracht bij het samenstellen van dit rapport, aanvaarden Platform31 en de betrokkenen geen enkele aansprakelijkheid uit welke hoofde dan ook voor het gebruik van de in deze publicatie vermelde gegevens. Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt mits de bron wordt vermeld.

De publicatie 'Toekomstbestendige gebiedsontwikkeling voor alle generaties' kan hier worden gedownload van de website van Platform31.